

Na kolokwium 20 kwietnia 2009 r. (poniedziałek) obowiązuje materiał do zadania 215. Od początku roku, ale z największym naciskiem na rzeczy nowsze (od rachunku prawdopodobieństwa i logarytmów począwszy).

19. Elementy geometrii: twierdzenie Pitagorasa i twierdzenie cosinusów, twierdzenie Talesa i podobieństwo trójkątów, twierdzenie o kącie wpisanym i środkowym, twierdzenie sinusów, okrąg wpisany i opisany na wielokącie, wielokąty foremne, suma kątów w wielokącie, zadania geometryczne o charakterze kombinatorycznym, zagadnienia optymalizacji wielkości geometrycznych.

216. W trapezie o wysokości 12 ramiona mają długości 15 i 20, a jedna z podstaw ma długość 50. Jaka jest długość drugiej podstawy?

217. Niech $0 < a \leq b \leq c$. Dokończyc i uzasadnić:

a) Z odcinków o długościach a, b, c można zbudować trójkąt wtedy i tylko wtedy, gdy ...

b) Z odcinków o długościach a, b, c można zbudować trójkąt prostokątny wtedy i tylko wtedy, gdy ...

c) Z odcinków o długościach a, b, c można zbudować trójkąt rozwartokątny wtedy i tylko wtedy, gdy ...

d) Z odcinków o długościach a, b, c można zbudować trójkąt ostrokątny wtedy i tylko wtedy, gdy ...

e) Z odcinków o długościach a, b, c można zbudować trójkąt o jednym z kątów mającym miarę 120° wtedy i tylko wtedy, gdy ...

f) Z odcinków o długościach a, b, c można zbudować trójkąt o jednym z kątów mającym miarę 60° wtedy i tylko wtedy, gdy ...

218. W trójkącie ABC kąt przy wierzchołku A ma miarę 30° , a boki AC i BC mają długości odpowiednio $\sqrt{3}$ oraz 1. Wyznaczyć długość boku AB .

219. Środek okręgu opisanego na trójkącie leży na prostej przechodzącej przez jeden z jego wierzchołków i środek przeciwległego boku wtedy i tylko wtedy, gdy trójkąt jest ...

220. Mając narysowany okrąg i jego środek, skonstruować kąt prosty przy użyciu samej linijki.

221. Punkt O jest środkiem okręgu wpisanego w trójkąt ABC . Wiadomo, że

$$\sphericalangle AOB = \sphericalangle ACB + 60^\circ.$$

Wyznaczyć miarę kąta ACB .

222. To samo pytanie, gdy O jest środkiem okręgu opisanego na trójkącie ABC .

223. Poniższe warunki dotyczą czworokąta wypukłego. Połączyć je w pary warunków równoważnych.

- a) w czworokąt można wpisać okrąg
- b) na czworokącie można opisać okrąg
- c) czworokąt jest równoległobokiem
- d) czworokąt jest rombem
- e) czworokąt jest prostokątem
- f) sumy miar przeciwległych kątów są równe
- g) sumy długości przeciwległych boków są równe
- h) sumy kwadratów długości przeciwległych boków są równe
- i) przekątne są równej długości i dzielą się na połowy
- j) przekątne są prostopadłe i dzielą się na połowy
- k) przekątne są prostopadłe
- l) przekątne dzielą się na połowy

224. Czy istnieje czworokąt, którego boki mają długości (w podanej kolejności)

- a) 1, 3, 10, 15
- b) 2, 4, 10, 15
- c) 3, 27, 10, 15
- d) 4, 30, 10, 15

225. Wyznaczyć położenie punktów styczności okręgu wpisanego w trójkąt o bokach 3, 4, 5 do boków tego trójkąta.

226. Trzy kolejne boki wielokąta opisanego na okręgu mają długości a , b , c (z zachowaniem kolejności). Jaki warunek muszą spełniać a , b , c , aby było to możliwe?

227. Na okręgu opisano pięciokąt o bokach 3, 4, 5, 6, 7 (w tej kolejności). Wyznaczyć położenie punktów styczności okręgu do boków pięciokąta.

228. Pięć kolejnych boków wielokąta opisanego na okręgu ma długości a , b , c , d , e (z zachowaniem kolejności). Wykazać, że wówczas

$$b + d < a + c + e.$$

229. Wykazać, że dla sześciokąta o bokach a , b , c , d , e , f (z zachowaniem kolejności) równość

$$a + c + e = b + d + f$$

jest warunkiem (koniecznym/dostatecznym)¹ na to, aby w sześciokąt można było wpisać okrąg. Pokazać na przykładzie, że nie jest to warunek (konieczny/dostateczny)¹.

¹niepotrzebne skreślić

230. Podać 4 przykłady parami niepodobnych trójkątów równoramiennych, z których każdy można podzielić na dwa trójkąty równoramienne.

231. Dla których liczb naturalnych $n \geq 3$ poniższe zdanie jest prawdziwe

- a) Dowolny n -ką wpisany w okrąg i mający wszystkie boki równej długości jest foremny.
- b) Dowolny n -ką wpisany w okrąg i mający wszystkie kąty równej miary jest foremny.
- c) Dowolny n -ką opisany na okręgu i mający wszystkie boki równej długości jest foremny.
- d) Dowolny n -ką opisany na okręgu i mający wszystkie kąty równej miary jest foremny.

232. Na płaszczyźnie dany jest trójkąt ABC . Ile co najwyżej może istnieć takich punktów D różnych od C , że proste AB i CD są prostopadłe, a przy tym

$$\sphericalangle ACB = \sphericalangle ADB ?$$

233. Dla której liczby naturalnej n w dowolnym n -kącie wypukłym liczba przekątnych jest k razy większa od liczby boków, jeżeli

- a) $k = 2$
- b) $k = 3$
- c) $k = 5$
- d) $k = 10$

234. Dla których liczb naturalnych n istnieje n -ką wypukły, którego każdy kąt wewnętrzny ma miarę 60° lub 160° ?

235. Dziewięciokąt $A_1A_2A_3\dots A_9$ jest foremny. Wyznaczyć miary kątów trójkąta

- a) $A_1A_3A_7$
- b) $A_2A_3A_8$
- c) $A_3A_4A_5$

236. Dany jest dwunastokąt foremny $A_1A_2A_3\dots A_{12}$. Dla podanych dwóch przekątnych wskazać trzecią przekątną przechodzącą przez ich punkt przecięcia.

- a) A_1A_7, A_3A_9
- b) A_1A_5, A_2A_8
- c) A_1A_5, A_3A_7
- d) A_1A_6, A_4A_9

237. Dany jest jedenastokąt foremny $A_1A_2A_3\dots A_{11}$. Połączyć podane czworokąty w pary czworokątów przystających

- a) $A_1A_2A_4A_9$
- b) $A_1A_3A_7A_{11}$
- c) $A_1A_4A_{10}A_{11}$
- d) $A_1A_6A_9A_{10}$

e) $A_1A_4A_6A_{11}$

f) $A_1A_2A_3A_9$

g) $A_1A_6A_8A_{11}$

h) $A_1A_3A_4A_8$

Które czworokąty mają równe pola?

238. Dany jest 13-kąt foremny $A_1A_2A_3\dots A_{13}$. Dla podanych i, j wskazać taką liczbę k , że trójkąt $A_iA_jA_k$ jest trójkątem równoramiennym ostrokątnym

a) $i = 1, j = 2$

b) $i = 1, j = 5$

c) $i = 1, j = 6$

d) $i = 1, j = 7$

239. Który punkt wewnątrz trójkąta równobocznego ma najmniejszą sumę odległości od jego boków?

240. Który punkt wewnątrz trójkąta równobocznego ma najmniejszą sumę odległości od jego wierzchołków?

241. Który punkt wewnątrz kwadratu ma najmniejszą sumę odległości od jego boków?

242. Który punkt wewnątrz kwadratu ma najmniejszą sumę odległości od jego wierzchołków?

243. W wierzchołkach kwadratu o boku 1 km znajdują się 4 domy. Czy można zbudować sieć dróg o łącznej długości mniejszej od $2\sqrt{2}$ km, umożliwiającą dojście z każdego domu do każdego innego?

244. Obliczyć pole sześciokąta foremnego o boku 1.

245. Obliczyć pole dwunastokąta foremnego o boku 1.

246. W 101-kącie foremnym pomalowano na czerwono pewne 52 wierzchołki. Dowieść, że istnieje trójkąt równoramienny, którego wszystkie wierzchołki są czerwone.

**Zajęcia z Matematyki Elementarnej B
są współfinansowane przez Unię Europejską
w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.**